

ADATOK A KÖRÖS-MAROS NEMZETI PARK LEVÉLBOGÁR (COLEOPTERA: CHRYSOMELIDAE S. LAT.) FAUNÁJÁHOZ

POZSGAI GÁBOR

VESZPRÉMI EGYETEM, GEORGIKON MEZŐGAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR,
NÖVÉNYVÉDELMI ÁLLATTANI TANSZÉK,
KESZTHELY

2003

BEVEZETÉS

2001-ben a Körös-Maros Nemzeti Park területén végeztünk faunisztikai vizsgálatokat. A vizsgálatok fő célja vízi makroszkópikus gerinctelenek elterjedésének vizsgálata volt (CSABAI és MÓRA, 2002; MÓRA és CSABAI, 2002; MÓRA *et al.*, 2002), de a vízterek közvetlen közelében levélbogarakat (*Chrysomelidae*) is gyűjtöttünk. A terület levélbogár-faunájával több munka is foglalkozott (ÁDÁM 1988, HARMOS *et al.* 2000). Dolgozatunkban az eddigi eredményekhez szeretnénk további adatokat szolgáltatni, és az általunk gyűjtött fajokról rövid zoogeográfiai áttekintést nyújtani.

ANYAG ÉS MÓDSZER

Gyűjtéseinket a vegetációs periódus alatt 2 alkalommal, négy-négy napon keresztül végeztük (2001.06.18.-2001.06.21., 2001.08.13.-2001.08.16.).

32 helyen végeztünk gyűjtéseket: Aranyosi-Holt-Körös partja (Szarvas), Berettyó-part (Szeghalom), Bokroszug (Ecsegfalva), Borza-Holt-Körös partja (Szarvas), Csikópusztai mocsár (Királyhegyes), Fehértó partja (Kardoskút), Gyilkoszug (Ecsegfalva), Hármaskörös partja (Gyomaendrőd), Hékéd (Szentés),

Holt-Sebes-Körös partja (Zsadány), Kakasszék (Székkutas), Kápolnás-tó partja (Királyhegyes), Kenderessziget (Ecsegfalva), Kettős-Körös partja (Doboz), Komp (Szarvas), Körgát (Szelevény), Kút-völgy-Kakasszéki szikések (Székkutas), Malomfök (Sarkad), Maros-part (Magyarcsanád), Maros-part (Makó), Özém-zugi-Holt-Körös partja (Öcsöd), Sebes-Körös partja (Körösladány), Szőlőszug (Ecsegfalva), Sző-rét (Biharugra), Tehenes, alsó szakasz (Szelevény), Tehenes, felső szakasz (Szelevény), Templomzug (Ecsegfalva), Terehalom-Mucsiháti-főcsatorna (Cserebökény), Torda (Szeghalom), Ugrai-rét (Biharugra), Veress Zoltán-puszta, Cserebökény (Szentés). Gyűjtési helyeink szinte kizárólag a vízterek közvetlen közeléhez (kb. 50-100 m) kötődtek voltak (1. ábra).

1. ábra Gyűjtési adataink származása

Az állatok begyűjtésére elsősorban fűhálót használtunk, amely erősen szelektív volta (SOUTHWOOD 1984, KASZAB 1962a) ellenére a levélbogár-faunisztikai vizsgálatok egyik legelfogadottabb eszköze. Emellett egyeléssel is nagy számú egyedeket sikerült befognunk.

A határozást CALVER-SHCAUFUSS (1916), KASZAB (1962b), KIPPENBERG-DÖBERL (1994), KUHN (1913) és MOHR (1966) munkái alapján végeztük.

A nőstény egyedek határozási nehézségei miatt 3, az *Altica* génuszba tartozó (*Altica* sp.) egyed biztos faji szintű identifikálása nem volt lehetséges, de a morfológiai bélyegek alapján valószínűsíthető, hogy az *A. oleracea* (LINNAEUS, 1758) fajjal volt dolgunk. Hasonló nehézségek adódtak az *Oulema melanopus* (LINNAEUS, 1758) - *Oulema duftschmidii* (REDTENBACHER, 1847) fajkomplex nőstény egyedeinél is, itt azonban a hímivarú egyedek vizsgálata valószínűsítette, hogy a mintákban csak az *O. melanopus* van jelen.

Az egyes fajok biogeográfiai besorolásához KASZAB (1962b) és ROZNER (1992) munkáit vettük alapul. Az *Altica* génuszba tartozó egyedek esetében az *Altica oleracea* faj jellemzőit vettük figyelembe.

Pozsgai Gábor

Munkánkban a *Chrysomelidae* családot egységesen kezeltük, SEENO és WILCOX (1982) rendszere alapján osztottuk alcsaládokra. Manapság egyre elfogadottabbá válik az a nézet, hogy a korábban monofiletikusnak tartott levélbogarak családjában több, egymással párhuzamos fejlődésű család-ként kezelendő (REID 1995).

A gyűjtők neveinek rövidítései:

- Bodolai Ágnes B.Á.
- Csabai Zoltán Cs.Z.
- Móra Arnold M.A.
- Pozsgai Gábor P.G.

EREDMÉNYEK

A vizsgált területről több, mint 1000 egyed meghatározásával 25 génusz 67 fajt sikerült kimutatni. A megtalált fajok döntő többsége nem számít ritkaságnak hazánkban, általában sík és alacsony dombvidékre jellemző élőhelyi igényekkel rendelkeznek (KASZAB, 1962b, VIG, 1996). Mivel gyűjtési területeink a vízterek közelében voltak, a gyűjtött állatok közt túlnyomó többségben vannak a nedves, mocsaras élőhelyhez alkalmazkodott fajok.

Figyelemre méltó a *Cryptocephalus* génusz fajainak nagy száma és a *Cryptocephalus octacosmus* (BEDEL, 1891) szinte állandó jelenléte. Szintén nagy tömegben voltak jelen a mezőgazdasági kártevőként nyilvántartott *Phyllotreta atra* (FABRICIUS, 1775), *Phyllotreta cruciferae* (GOEZE, 1777) és *Phyllotreta vittula* (REDTENBACHER, 1849) fajok is. Nagy károkat okozott a különféle mályvafajokon a *Podagrica menetriesi* (FALDERMANN, 1767) tömeges előfordulása.

Nem annyira ritkaságként, inkább érdekes életmódja miatt megemlíthető, hogy előkerült a *Nymphaea*-félék országsszerte terjedő kártevője, a *Galerucella nymphaeae* (LINNAEUS, 1758) is.

Faunisztikai érdekességként kiemelkedő a *Chaetocnema major* (JACQUELIN DU VAL, 1825) nevű faj, amely hazai előfordulásáról irodalmi adataink alig vannak, eddig csak Bátorligetről, Budapestről, Szegedről, Siófokról és a Velencei-tó környékéről ismertük (KASZAB, 1962b).

A gyűjtött fajok listája:

DONACIINAAE

1. Donacia vulgaris ZSCHACH, 1788

Doboz: Kettős-Körös partja, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Előfordul egész Európában. Hazánkban *Typha*-, *Carex*- és *Sparganium*-fajokon gyakori. Eurázsiai.

CRIOCERINAE

2. Oulema melanopus (LINNAEUS, 1758)

Szeghalom: Berettyó-part, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Királyhegyes: Csikópusztai mocsár**, 2001.06.21, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Zsadány: Holt-Sebes-Körös partja**, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Székkutas: Kakasszék**, 2001.06.21, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Királyhegyes: Kápolnás-tó partja**, 2001.06.21, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.16, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Makó: Maros-part**, 2001.06.21,

Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Öcsöd: Özém-zugi-Holt-Körös partja**, 2001.08.15, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.;
Ecsegfalva: Szőlőszug, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.;
Egész Európában előfordul. Magyarországon közönséges. Fűféléken él, árpán, zabon, búzán kártevő-
ként léphet fel.
Nyugat-palearktikus

CLYTRINAE

3. *Clytra laeviuscula* RATZEBURG, 1837

Szarvas: Aranyosi-Holt-Körös partja, 2001.06.20, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szeghalom: Berettyó-part**,
2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Bokroszug**, 2001.06.18,
Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Gyomaendrőd: Hármaskörös partja**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.;
Ecsegfalva: Kenderessziget, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Körösladány: Sebes-Körös partja**,
2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.;
Egész Európában, így hazánkban is közönséges. Fűféléken táplálkozik.
Eurázsiai

4. *Labidostomis cyanicornis* GERMAR, 1817

Szeghalom: Torda, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.;
Közép-Európa déli részén, Dél-Franciaországban és Dél-Ukrajnában fordul elő. Magyarországon fűz-
féléken gyakori.
Ponto-mediterrán

5. *Labidostomis longimana* (LINNAEUS, 1761)

Kardoskút: Fehér-tó partja, 2001.06.21, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szarvas: Komp**, 2001.06.20, Cs.Z.-
M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Szőlőszug**, 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Templomzug**,
2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szeghalom: Torda**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.;
Egész Európában megtalálható, hazánkban fűféléken közönséges.
Euro-szibériai

CRYPTOCEPHALINAE

6. *Cryptocephalus bilineatus* (LINNAEUS, 1767)

Zsadány: Holt-Sebes-Körös partja, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.;
Egész Európában, így hazánkban is elterjedt és gyakori.
Eurázsiai

7. *Cryptocephalus connexus* OLIVIER, 1807

Szarvas: Aranyosi-Holt-Körös partja, 2001.08.15, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Zsadány: Holt-Sebes-
Körös partja**, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Templomzug**, 2001.08.13, B.Á.-
Cs.Z.-M.A.-P.G.;
Közép-, Dél- és Délkelet-Európában megtalálható faj. Magyarország nedves rétjein gyakori.
Pontusi

8. *Cryptocephalus flavipes* FABRICIUS, 1781

Ecsegfalva: Bokroszug, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.;
Európa szerte elterjedt faj, hazánkban közönséges. Tápnövényei egyes *Salix*-fajok, de előfordul más
lombos fák is.
Euro-szibériai

Pozsgai Gábor

9. *Cryptocephalus hypochoeridis transiens* FRANZ, 1949

Szarvas: Aranyosi-Holt-Körös partja, 2001.06.20, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szeghalom: Berettyópart, Kengyel**, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Templomzug**, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szeghalom: Torda**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Az európai elterjedésű faj ezen alfaja az Alpoktól keletre, Szerbiáig elterjedt. Hazánkban gyakori. Különbőféle fészkeseken táplálkozik.

Közép- és Dél-európai

10. *Cryptocephalus janthicus* GERMAR, 1824

Ecsegfalva: Szőlőszug, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Biharugra: Ugrai-rét**, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Közép- és Dél-Európában előforduló faj, hazánkban a nedves területeken nem ritka. Tápnövénye a *Lysimachia vulgaris*.

Euro-szibériai

11. *Cryptocephalus moraei* (LINNAEUS, 1758)

Szarvas: Aranyosi-Holt-Körös partja, 2001.06.20, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szeghalom: Berettyópart, Kengyel**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Körös-ladány: Sebes-Körös partja**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Egész Európában megtalálható, Magyarországon közönséges. Tápnövényei egyes *Hyperacium*-fajok és a *Sarothamnus scoparius*.

Euro-szibériai

12. *Cryptocephalus ocellatus* DRAPIEZ, 1819

Szarvas: Komp, 2001.06.20, Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Közép- és Délkelet-Európában fordul elő. Hazánkban a nedves területek gyakori faja. Tápnövényei különféle fűzfélék.

Ponto-mediterrán

13. *Cryptocephalus octacosmus* BEDEL, 1891

Szarvas: Aranyosi-Holt-Körös partja, 2001.06.20, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szeghalom: Berettyó-part**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Bokroszug**, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Királyhegyes: Csikópusztai mocsár**, 2001.06.21, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Kardoskút: Fehér-tó partja**, 2001.06.21, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Gyomaendrőd: Hármaskörös partja**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Székkutas: Kakasszék**, 2001.06.21, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szarvas: Komp**, 2001.06.20, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Székkutas: Kútvölgy-Kakasszéki szikések**, 2001.06.21, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Sarkad: Malomfok**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Magyarcsanak: Maros-part**, 2001.06.21, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Szőlőszug**, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Templomzug**, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szeghalom: Torda**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Közép-, Kelet- és Délkelet-Európában honos, Magyarországon a nedves réteken gyakori.

Euro-szibériai

14. *Cryptocephalus planifrons* WEISE, 1882

Ecsegfalva: Bokroszug, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Előfordul a Krím-félszigettől Bulgárián át Alsó-Ausztriáig. Magyarországon ártéri erdőkben találkozhatunk vele. Nem ritka.

Pontusi

15. *Cryptocephalus sericeus sericeus* (LINNAEUS, 1758)

Szarvas: Aranyosi-Holt-Körös partja, 2001.06.20, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szeghalom: Berettyó-part**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Kardoskút: Fehér-tó partja**, 2001.06.21, Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Egész Európában, így hazánkban is nagyon gyakori. Elsősorban fészkeseken táplálkozik.

Ponto-mediterrán

16. *Cryptocephalus vittula* SUFFRIAN, 1848**Ecsegfalva: Bokroszug**, 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.;Európában többféle előfordul, hazánkban elsősorban dombvidéken él. Tápnövénye az *Origanum vulgare*.

Közép- és Dél-európai

17. *Pachybrachis hieroglyphicus* (LAICHARTING, 1781)**Ecsegfalva: Kenderessziget**, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szarvas: Komp**, 2001.06.20, Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Egész Európában megtalálható. Magyarországon közönséges. Fűzféléken táplálkozik.

Nyugat-palearktikus

CHRYSOMELINAE**18. *Chrysolina fastuosa* (SCOPOLI, 1763)****Szeghalom: Berettyópart, Kengyel**, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Királyhegyes: Kápolnás-tó partja**, 2001.06.21, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szelevény: Tehenes, alsó szakasz**, 2001.08.15, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Egész Európában elterjedt, Magyarországon is közönséges faj. Tápnövényei a csalán- és árvacsalán-félék.

Eurázsiai

19. *Gastrophysa viridula* (DE GEER, 1775)**Szeghalom: Berettyó-part**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Bokroszug**, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Királyhegyes: Kápolnás-tó partja**, 2001.06.21, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Sarkad: Malomfok**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Körösladány: Sebes-Körös partja**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szeghalom: Torda**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.;Egész Európában előfordul. Magyarországon közönséges. Tápnövényei különféle *Rumex*- és *Polygonum*-fajok.

Holarktikus

20. *Phaedon cochleariae* (FABRICIUS, 1792)**Szeghalom: Berettyó-part**, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Kenderessziget**, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Sarkad: Malomfok**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szeghalom: Torda**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.;Európában, így hazánkban is gyakori. Nedves területeken tápnövényei a *Nasturtium officinale*, a *Rorippa amphibia*, a *Veronica beccabunga* és a *Armoracia rusticana*.

Euro-anatóliai

21. *Plagioderia versicolora* (LAICHARTING, 1781)**Szeghalom: Berettyópart, Kengyel**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Doboz: Kettős-Körös partja**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Sarkad: Malomfok**, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Makó: Maros-part**, 2001.08.16, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Egész Európában elterjedt. Hazánkban is, főleg nedves területeken nyár- és fűzféléken gyakori.

Holarktikus

GALERUCINAE**22. *Galeruca pomonae* (SCOPOLI, 1763)****Szentes: Veress Zoltán-puszta, Cserebökény**, 2001.06.20, Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Egész Európában, így hazánkban is közönséges. Fészkeseken táplálkozik.

Holarktikus

Pozsgai Gábor

23. *Galeruca rufa* GERMAR, 1824
Ecsegfalva: Gyilkoszug, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.;
Közép- és Dél-Európában terjedt el, Magyarországon nem ritka. Tápnövénye a *Convolvulus arvensis*.
Ponto-mediterrán
24. *Galeruca tanacetii* (LINNAEUS, 1758)
Cserebökény: Terehalom-Mucsihádi-főcsatorna, 2001.08.15, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.;
Európa egész területén gyakori. Magyarországon közönséges. Erősen polifág táplálkozású
(*Cardamine spp.*, *Cirsium spp.*, *Achillea spp.*, *Chrysanthemum spp.*, stb.)
Holarktikus
25. *Galerucella lineola* (FABRICIUS, 1781)
Szeghalom: Berettyó-part, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Gyomaendrőd: Hármaskörös
partja**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Körösladány: Sebes-Körös partja**, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-
M.A.-P.G.; **Cserebökény: Terehalom-Mucsihádi-főcsatorna**, 2001.08.15, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.;
Majdnem egész Európában előfordul, hazánkban közönséges. Tápnövényei a *Salix viminalis*, a
Coryllus avellana és az *Alnus glutinosa*.
Nyugat-palearktikus
26. *Galerucella nymphaeae* (LINNAEUS, 1758)
Öcsöd: Özém-zugi-Holt-Körös partja, 2001.08.15, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Szőlőszug**,
2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.;
Egész Európában elterjedt. Magyarországon előfordulása elsősorban a tápnövényeinek (Pl.:
Nymphaea spp., *Nuphar luteum*) jelenlététől függ. Nem gyakori.
Holarktikus
27. *Luperus xanthopoda* (SCHRANK, 1781)
Szeghalom: Berettyó-part, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.;
Megtalálható Közép- és Dél-Európában, hazánkban közönséges. Tápnövényei elsősorban szilfélék.
Turano-mediterrán

ALTICINAE

28. *Altica* sp.
Ecsegfalva: Gyilkoszug, 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva:
Szőlőszug**, 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szelevény: Tehenes, alsó szakasz**, 2001.08.15, B.Á.-
Cs.Z.-M.A.-P.G.;
Csak nőstény egyedeket gyűjtöttünk, emiatt a faji szintű határozást nem vállaltuk. A kozmopolita
Altica génusz egész Európában elterjedt. Hazánkban közönséges, gyakran kártevőként léphet fel. A
nemzetség leggyakoribb faja az *Altica oleracea* (Linnaeus, 1758).
Palearktikus
29. *Aphthona coerulea* (GEOFFROY, 1785)
Szarvas: Aranyosi-Holt-Körös partja, 2001.06.20, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szeghalom: Berettyópart,
Kengyel**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Doboz: Kettős-Körös partja**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.;
Öcsöd: Özém-zugi-Holt-Körös partja, 2001.08.15, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Szőlőszug**,
2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Templomzug**,
2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.;
Egész Európában elterjedt. Magyarországon a nedves élőhelyeken gyakori. Tápnövénye az *Iris
pseudacorus*.
Euro-szibériai

30. *Aphthona euphorbiae* (SCHRANK, 1781)

Királyhegyes: Kápolnás-tó partja, 2001.06.21, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Öcsöd: Özém-zugi-Holt-Körös partja**, 2001.08.15, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Szőlőszug**, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Kozmopolita. Hazánkban közönséges, tápnövényén, a lenen károkat is okozhat.

Nyugat-palearktikus

31. *Aphthona lutescens* (GYLLENHAL, 1808)

Ecsegfalva: Szőlőszug, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.

Európa nagy részén megtalálható. Hazánkban a nedves élőhelyeken gyakori. Tápnövénye a *Lythrum salicariae*.

Euro-turáni

32. *Chaetocnema aridula* (GYLLENHAL, 1827)

Szeghalom: Berettyópart, Kengyel, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Egész Európában elterjedt, Magyarországon is közönséges. Fűféléken táplálkozik.

Palearktikus

33. *Chaetocnema chlorophana* (DUFTSCHMIDT, 1825)

Ecsegfalva: Templomzug, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Cserebökény: Terehalom-Mucsihátifőcsatorna**, 2001.08.15, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Biharugra: Ugrai-rét**, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Elsősorban Dél- és Közép-Európában elterjedt. Hazánkban sokfelé előfordul. Tápnövényei a *Calamagrostis epigeios* és az *Agrostis alba*

Holomediterrán

34. *Chaetocnema concinna* (MARSHAM, 1802)

Szeghalom: Berettyó-part, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Bokroszug**, 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Gyilkoszug**, 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Gyomaendrőd: Hármas-Körös partja**, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Székkutas: Kakasszék**, 2001.08.16, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Kenderessziget**, 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Körösladány: Sebes-Körös partja**, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Szőlőszug**, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Templomzug**, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Cserebökény: Terehalom-Mucsihátifőcsatorna**, 2001.08.15, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szeghalom: Torda**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szentes: Veress Zoltán-puszta, Cserebökény**, 2001.06.20, Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Közép- és Észak-Európára jellemző faj. Hazánkban egyes *Rumex*-, *Polygonum*- és *Rheum*-fajokon közönséges. Kártevőként is felléphet.

Eurázsiai

35. *Chaetocnema conducta* (MOTSCHULSKY, 1838)

Szeghalom: Berettyó-part, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Kardoskút: Fehér-tó partja**, 2001.06.21, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Gyilkoszug**, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szentes: Hékéd**, 2001.08.15, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Királyhegyes: Kápolnás-tó partja**, 2001.06.21, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Öcsöd: Özém-zugi-Holt-Körös partja**, 2001.08.15, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Körösladány: Sebes-Körös partja**, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Szőlőszug**, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Biharugra: Sző-rét**, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szelevény: Tehenes, felső szakasz**, 2001.08.15, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Templomzug**, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Cserebökény: Terehalom-Mucsihátifőcsatorna**, 2001.08.15, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szeghalom: Torda**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Pozsgai Gábor

Dél- és Közép-Európára jellemző faj, hazánkban elsősorban az Alföldön, szikes területeken él. Gyakori. Tápnövényei egyes *Juncus*-fajok és a *Eleocharis palustris*.

Kelet-mediterrán

36. *Chaetocnema major* (JAQUELIN DU VAL, 1825)

Királyhegyes: Csikópusztai mocsár, 2001.06.21, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Templomzug**, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Dél-Európában honos faj, hazánkban nagyon ritka, eddig csak néhány irodalmi adata ismeretes [Bátorliget, Budapest, Szeged, Siófok és a Velencei-tó környéke (KASZAB 1962b)].

Eurázsiai

37. *Chaetocnema mannerheimi* (GYLLENHAL, 1827)

Szeghalom: Berettyó-part, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Európa nagy részén elterjedt faj, hazánkban a síkvidékek és az alacsony dombságok lakója. Tápnövényei által (*Carex* spp., *Juncus* spp.) nedves élőhelyhez kötött.

Euro-szibériai

38. *Chaetocnema tibialis* (ILLIGER, 1807)

Ecsegfalva: Bokroszug, 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Királyhegyes: Kápolnás-tó partja**, 2001.08.16, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Dél- és Közép-Európára jellemző faj. Hazánkban elsősorban az Alföldön közönséges, a répa károsítójaként léphet fel.

Közép- és Dél-európai

39. *Crepidodera aurata* (MARSHAM, 1802)

Szeghalom: Berettyó-part, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Gyilkoszug**, 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Szőlőszug**, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Egész Európában gyakori faj. Magyarországon fűz- és nyárféléken közönséges.

Palearktikus

40. *Crepidodera aurea* (GEOFFROY, 1785)

Szeghalom: Berettyó-part, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Gyilkoszug**, 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Szőlőszug**, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Európa középső részén, Olaszország és a Balkán-félsziget északi részétől Észak-Németország vonaláig elterjedt. Magyarországon elsősorban a dombvidéken gyakori. Tápnövényei különféle *Salix*- és *Populus*-fajok.

Palearktikus

41. *Crepidodera pluta* (LATREILLE, 1804)

Szarvas: Aranyosi-Holt-Körös partja, 2001.06.20, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.15, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Bokroszug**, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Gyilkoszug**, 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Gyomaendrőd: Hármaskörös partja**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Doboz: Kettős-Körös partja**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szarvas: Komp**, 2001.06.20, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.16, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Körösladány: Sebes-Körös partja**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Szőlőszug**, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szelevény: Tehenes, alsó szakasz**, 2001.08.15, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szeghalom: Torda**, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Európa nagy részén megtalálható, Magyarországon elterjedt. Fűzféléken táplálkozik.

Eurázsiai

42. *Dibolia schilingi* LETZNER, 1846

Szarvas: Aranyosi-Holt-Körös partja, 2001.06.20, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szeghalom: Berettyópart, Kengyel**, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szarvas: Borza-Holt-Körös partja**, 2001.06.20, Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Európa több részén elterjedt, Magyarországon a *Salvia pratensis*-en nem ritka.

Pontusi

43. *Epithrix pubescens* (KOCH, 1803)

Ecsegfalva: Bokroszug, 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Gyilkoszug**, 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Gyomaendrőd: Hármaskörös partja**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Kenderessziget**, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Doboz: Kettős-Körös partja**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Szőlőszug**, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szeghalom: Torda**, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Egész Európában elterjedt, Magyarországon is közönséges. *Solanum*-, *Lycium*- és *Hyosciamus*-fajokon táplálkozik.

Palearktikus

44. *Longitarsus luridus* (SCOPOLI, 1763)

Ecsegfalva: Szőlőszug, 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Csaknem egész Európában előfordul, hazánkban főleg a nedves területeken közönséges. Polifág táplálkozású (*Ranunculus* spp., *Pulmonaria* spp., *Symphytum* spp., *Mentha* spp., stb.).

Nyugat-palearktikus

45. *Longitarsus nasturtii* (FABRICIUS, 1792)

Szarvas: Aranyosi-Holt-Körös partja, 2001.08.15, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Közép- és Észak-Európára jellemző faj, hazánkban a nedves területeken közönséges. Különböző érdeslevelűekkel táplálkozik.

Euro-szibériai

46. *Longitarsus parvulus* (PAYKULL, 1799)

Szeghalom: Berettyópart, Kengyel, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Egész Európában elterjedt. Magyarországon mindenütt előfordul és gyakori. Sok tápnövényét ismerjük, lenen kártevőként léphet fel.

Euro-turáni

47. *Longitarsus pellucidus* (FOUDRAS, 1860)

Szeghalom: Berettyópart, Kengyel, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Templomzug**, 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Szinte egész Európában előfordul, Magyarországon közönséges. Tápnövénye a *Convolvulus arvensis* és a *Calystegia sepium*.

Turano-mediterrán

48. *Longitarsus rubiginosus* (FOUDRAS, 1860)

Körösadány: Sebes-Körös partja, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Európa középső felében él. Magyarországon a nedves, mocsaras területek egyik ritka faja. Tápnövénye a *Calystegia sepium*.

Euro-szibériai

49. *Longitarsus succineus* (FOUDRAS, 1860)

Öcsöd: Özém-zugi-Holt-Körös partja, 2001.08.15, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Cserebökény: Terehalom-Mucsiháti-főcsatorna**, 2001.08.15, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Előfordul majdnem egész Európában, Magyarországon gyakori. Fészkesvirágzatúakon táplálkozik.

Euro-szibériai

Pozsgai Gábor

50. *Longitarsus suturellus* (DUFTSCHMID, 1825)

Ecsegfalva: Gyilkoszug, 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.;

A palearktikus régió északi felében honos, Magyarországon nem gyakori. Tápnövénye a *Tussilago farfara* és különböző *Senecio*-fajok.

Palearktikus

51. *Longitarsus symphyti* (HEIKERTINGER, 1912)

Szarvas: Aranyosi-Holt-Körös partja, 2001.08.15, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Bokroszug**, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Makó: Maros-part**, 2001.06.21, Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Közép-európai faj, hazánkban mocsaras, lápos területeken nem ritka. Tápnövénye a *Symphytum officinale*.

Európai

52. *Phyllotreta aerea* ALLARD, 1859

Szeghalom: Berettyó-part, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Székkutas: Kakasszék**, 2001.08.16, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Észak-Európa kivételével egész Európában előfordul. Hazánkban elterjedt, de nem gyakori. Keresztesvirágúakon él.

Euro-anatóliai

53. *Phyllotreta atra* (FABRICIUS, 1775)

Szeghalom: Berettyó-part, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Királyhegyes: Kápolnás-tó partja**, 2001.06.21, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Kenderessziget**, 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Sarkad: Malomfok**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Cserebökény: Terehalom-Mucsihádi-főcsatorna**, 2001.08.15, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szeghalom: Torda**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Egész Európában elterjedt. Magyarországon a káposztaféléken közönséges károsító.

Euro-turáni

54. *Phyllotreta cruciferae* (GOEZE, 1777)

Szeghalom: Berettyó-part, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Gyilkoszug**, 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Gyomaendrőd: Hármaskörös partja**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Körösladány: Sebes-Körös partja**, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Templomzug**, 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.;

A Skandináv-félszigetet kivéve egész Európában előfordul. Magyarországon közönséges. Keresztesvirágúakon táplálkozik.

Holomediterrán

55. *Phyllotreta diademata* (FOUDRAS, 1860)

Szeghalom: Berettyó-part, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Gyomaendrőd: Hármaskörös partja**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Kenderessziget**, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Sarkad: Malomfok**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Körösladány: Sebes-Körös partja**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szelevény: Tehenes, alsó szakasz**, 2001.08.15, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Templomzug**, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Cserebökény: Terehalom-Mucsihádi-főcsatorna**, 2001.08.15, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szeghalom: Torda**, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szentes: Veress Zoltán-puszta, Cserebökény**, 2001.06.20, Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Csaknem egész Európában előfordul. Magyarországon elterjedt és főleg a nedves területeken gyakori. Tápnövényei a *Neslia paniculata* és egyes *Rorippa*-fajok.

Holomediterrán

56. *Phyllotreta nemorum* (LINNAEUS, 1758)

Szeghalom: Berettyó-part, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Bokroszug**, 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Kenderessziget**, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Templomzug**, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szeghalom: Torda**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Egész Európában, Magyarországon is elterjedt és gyakori. Káposztaféléken él.
Euro-szibériai

57. *Phyllotreta undulata* KUTCHERA, 1860

Szeghalom: Berettyó-part, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Gyilkoszug**, 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Körösladány: Sebes-Körös partja**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Körösladány: Sebes-Körös partja**, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szeghalom: Torda**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Európában is, Magyarországon is elterjedt és közönséges. Jelentős káposztakártevő.
Eurázsiai

58. *Phyllotreta vittula* (REDTENBACHER, 1849)

Szarvas: Aranyosi-Holt-Körös partja, 2001.08.15, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szeghalom: Berettyó-part**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Bokroszug**, 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Királyhegyes: Csikópusztai mocsár**, 2001.06.21, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Gyilkoszug**, 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szentes: Héked**, 2001.08.15, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Székkutas: Kakasszék**, 2001.08.16, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Királyhegyes: Kápolnás-tó partja**, 2001.06.21, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.16, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Kenderessziget**, 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Doboz: Kettős-Körös partja**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szarvas: Komp**, 2001.08.16, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Sarkad: Malomfok**, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Öcsöd: Özém-zugi-Holt-Körös partja**, 2001.08.15, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Körösladány: Sebes-Körös partja**, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Szőlőszug**, 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Biharugra: Szőrét**, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szelevény: Tehenes, alsó szakasz**, 2001.08.15, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szelevény: Tehenes, felső szakasz**, 2001.08.15, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Templomzug**, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Cserebökény: Terehalom-Mucsiháti-főcsatorna**, 2001.08.15, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szeghalom: Torda**, 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Az egész palerktikus régióban nagyon elterjedt. Magyarországon ez nem a leggyakoribb faja a génusznak. Tápnövényei nemcsak keresztesvirágúak, hanem gabonafélék is.

Palearktikus

59. *Podagrica menetriesi* (FALDERMANN, 1767)

Szarvas: Aranyosi-Holt-Körös partja, 2001.08.15, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szeghalom: Berettyó-part**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Bokroszug**, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Gyomaendrőd: Hármaskörös partja**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Doboz: Kettős-Körös partja**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szarvas: Komp**, 2001.06.20, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.16, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Körösladány: Sebes-Körös partja**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.14, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Templomzug**, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szeghalom: Torda**, 2001.06.19, Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Európában elterjedt, hazánkban nagyon gyakori. Tápnövénye az *Althea rosae* és egyéb mályvafélék.

Euro-turáni

Pozsgai Gábor

60. *Psylliodes chrysocephala* (LINNAEUS, 1758)

Öcsöd: Özém-zugi-Holt-Körös partja, 2001.08.15, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Szőlőszug**, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Szentes: Veress Zoltán-pusztá, Cserebökény**, 2001.06.20, Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Egész Európában előfordul, Magyarországon is közönséges. Tápnövényei a *Brassica oleracea*, a *B. napus* és más keresztesvirágúak.

Euro-szibériai

61. *Psylliodes napi* (FABRICIUS, 1792)

Királyhegyes: Kápolnás-tó partja, 2001.06.21, Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Egész Európában elterjedt, hazánkban egyes keresztesvirágzatúakon (*Alliaria officinalis*) gyakori.

Euro-afrikai

62. *Psylliodes sophiae* HEIKERTINGER, 1914

Székkutas: Kakasszék, 2001.06.21, Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Európa több területén előfordul. Magyarországon elterjedt, de nem gyakori. Tápnövénye a *Sisymbrium sophia*.

Euro-turáni

CASSIDINAE

63. *Cassida nobilis* LINNAEUS, 1758

Kardoskút: Fehér-tó partja, 2001.06.21, Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Csaknem az egész Palearktikumban előfordul. Hazánkban közönséges. Tápnövényei különféle *Silene*-, *Spergula*-, *Chenopodium*-, *Artiplex*-, és *Beta*-félék.

Palearktikus

64. *Cassida pannonica* SUFFRIAN, 1844

Kardoskút: Fehér-tó partja, 2001.06.21, Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Európa több területén előfordul, areája Közép-Ázsiáig terjed. Hazánkban az Alföld homokos tájain elterjedt. Tápnövényei a *Centaurea* fajok.

Turano-mediterrán

65. *Cassida stigmatica* SUFFRIAN, 1844

Kardoskút: Fehér-tó partja, 2001.06.21, Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Közép- és Kelet-Európában előforduló faj. Magyarországon ritka. Tápnövényei az *Achillea millefolium* és a *Chrysanthemum vulgare*.

Euro-szibériai

66. *Cassida subferruginea* SCHRANK, 1776

Szelevény: Körgát, 2001.06.20, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Ecsegfalva: Szőlőszug**, 2001.08.13, B.Á.-Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Egész Európában, így hazánkban is gyakori. Tápnövényei különféle *Convolvulus*-fajok.

Palearktikus

HISPINAE

67. *Hispa atra* LINNAEUS, 1767

Ecsegfalva: Bokroszug, 2001.06.18, Cs.Z.-M.A.-P.G.; **Kardoskút: Fehér-tó partja**, 2001.06.21, Cs.Z.-M.A.-P.G.;

Közép-, Dél- és Délkelet-Európában él, hazánkban fűféléken közönséges.

Palearktikus

Zoogeográfiai eredmények

Állatföldrajzi szempontból az általunk talált levélbogárfajokat három nagy elterjedési típusba sorolhatjuk:

- **Palearktikus-euro-szibériai elterjedésű fajok:** nem bevándorlás útján érkeztek a Kárpát-medencébe, az el nem jegesedett sztyepp-erdőssztyepp területeken a Würm glaciális ideje alatt is megtalálták életfeltételeiket. A hazai levélbogárfajok nagy része ide tartozik, az általunk talált fajok 70,1%-át ebbe a csoportba sorolhattuk.

Alcsoportjai:

- eurázsiai
  - euro-afrikai
  - euro-szibériai
  - euro-turáni
  - holarktikus
  - nyugat-palearktikus
  - palearktikus
- **Mediterrán- ponto-mediterrán elterjedésű fajok:** déli, mediterrán területekről bevándorolt fajok. A hazai faunában nagy arányban vannak jelen, az éghajlat melegedésével egyre több, ebbe a csoportba tartozó faj kerül elő. A gyűjtött fajok 25,4%-a tartozik ide.

Alcsoportjai:

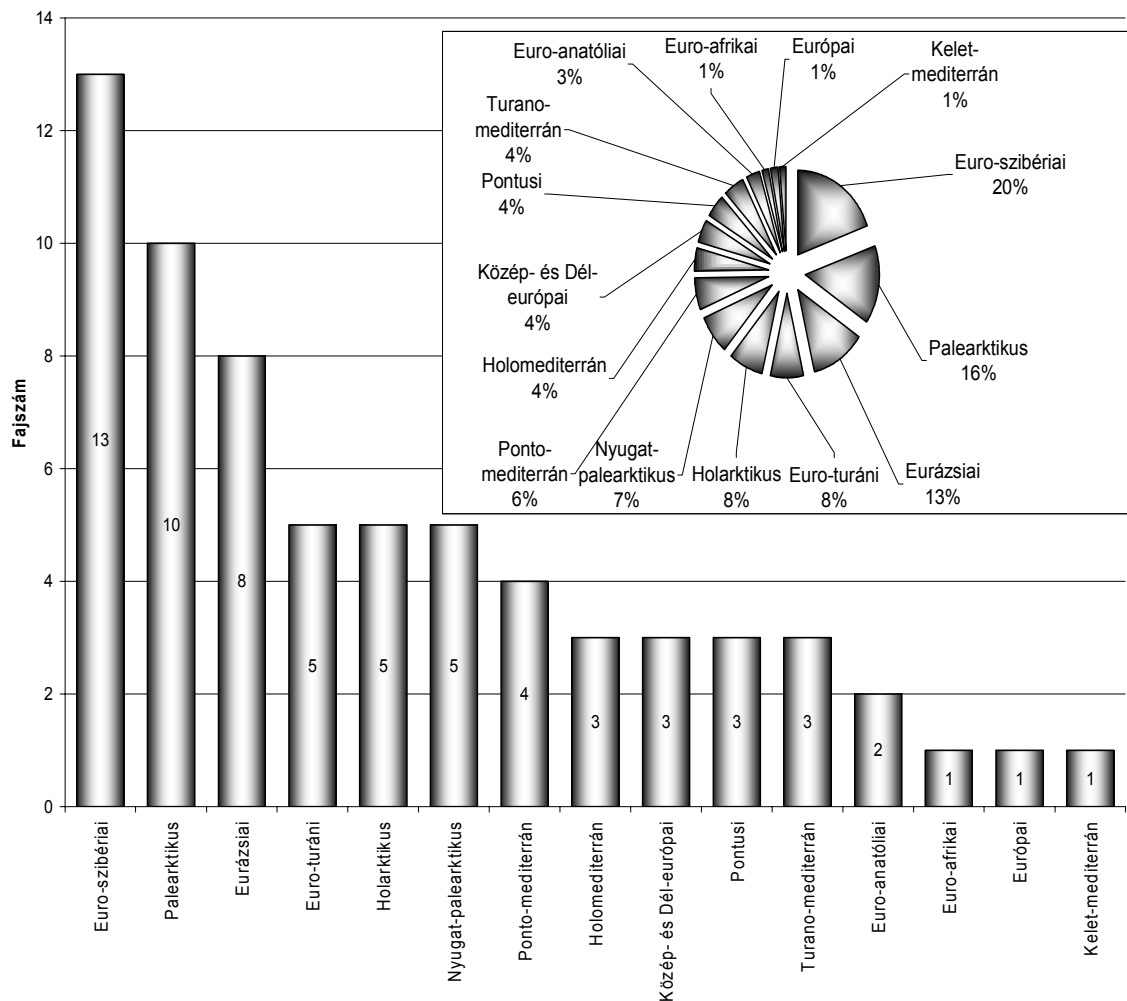
- holomediterrán
  - kelet-mediterrán
  - közép- és dél-európai
  - ponto-mediterrán
  - pontusi
  - turano-mediterrán
- **Európai elterjedésű fajok:** az utolsó jégkorszak ideje alatt bevándorolt északi, hidegkedvelő fajok, a Kárpát-medencébe az eljegesedés elől menekültek. Magyarországon elsősorban a hegy- és dombvidéken jellemző csoport. Az Alföldön arányuk kicsi, a mi gyűjtéseinknek mindössze 4,5%-át teszik ki.

Alcsoportjai:

- Euro-anatóliai
- Európai

A fajok nagy többsége az euro-szibériai, palearktikus és eurázsiai elterjedési típusba sorolható. A gyűjtött anyagban közepesen elterjedtek az euro-turáni, holarktikus, nyugat-paelarktikus és pontomediterrán fajok, míg alacsony számban találtunk holomediterrán, közép- és dél-európai, pontusi, turano-mediterrán, euro-anatóliai, euro-afrikai, európai és kelet-mediterrán állatokat (2. ábra).

Pozsgai Gábor

2. ábra Levélbogárfajok megoszlása elterjedési terület szerint

ÖSSZEFOGLALÁS

A 32 gyűjtési helyről származó több, mint 1000 példány meghatározásával 25 genusz 67 fajt sikerült kimutatni a Körös-Maros Nemzeti Park víztereinek környékéről. Érdekes faunisztikai adat a *Chaetocnema major* előkerülése, melynek magyarországi irodalmi adatai alig vannak. Biogeográfiai szempontból a kimutatott fajok nagy része palearktikus-euro-szibériai areával rendelkezik. Magas a mediterrán és ponto-mediterrán fajok aránya is. A tény, hogy a terület a Körös-Maros Nemzeti Park illetékességi területéhez tartozik, és a lehetőség, hogy újabb érdekes fajok is előkerülhetnek, a további kutatásokat mindenképpen indokoltá teszi.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönettel tartozom Bodolai Ágnesnek, Csabai Zoltánnak és Móra Arnoldnak a sok, vízben talált példány begyűjtéséért, és hogy velük tarthattam gyűjtőútjaikon.

SUMMARY

Faunistical surveyes happened in the Körös-Maros National Park, in 2001. The main aim of the surveyes were the aquatic macroinvertebrates and their spreading. One thousand individuals were identified, which represented 67 species of 25 genus from the studied area. Most of these species are not rarities in Hungary. The huge number of the *Cryptocephalus* genus species and the constant presence of the *Cryptocephalus octacosmus* (BEDEL, 1891) are remarkable. Faunistically interesting the presence of *Chaetocnema major* (JACQUELIN DU VAL, 1825) which has got only a few data from the past, and it was only found in Bátorliget, Budapest, Szeged, Siófok and from the region of the Velencei-lake (KASZAB 1962b). The *Galerucella nymphaeae* (LINNAEUS, 1758) was also found, which is the pest of *Nymphaea*-species, and it is spreading in the whole country.

IRODALOM

- ÁDÁM, L. 1988: Békés megye bogárfaunája V. *Cerambycidae-Bruchidae* (Coleoptera). — Folia Entomologica Hungarica 49.p 218-225.
- CALVER, C. G. - SHCAUFUSS, C. 1916: Käferbuch. Naturgeschichte der Käfer Europas — Sprösser & Nägele, Stuttgart, pp. 722
- CSABAI, Z. - MÓRA, A. 2002: Adatok a Dél-Alföld vízibogár-faunájának ismeretéhez (Coleoptera: Haliplidae, Dytiscidae, Noteridae, Gyrinidae, Spercheidae, Hydrochidae, Hydrophilidae, Elmidae). — Folia Hist.-nat. Mus. Matr. 26: 00-00 (in print)
- HARMOS, K.-LANTOS, I.-OSZONICS, I. 2000: Adatok a Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területének rovarfaunájához. — A Pusztá 2000, 17.p 158-163.
- KASZAB, Z. 1962a: Bogarak-Coleoptera — in: MÓCZÁR (szerk.): Az állatok gyűjtése Gondolat Kiadó, Budapest p. 139-187
- KASZAB, Z. 1962b: *Chrysomelidae* - Levélbogarak — in: Magyarország Állatvilága IX. [6] Akadémiai Kiadó, Budapest pp. 416
- KIPPENBERG, H. und DÖBERL, M. 1994: 88. Familie: *Chrysomelidae* — in: LOHSE, G. A. und LUCHT, W. H. (eds.): Die Käfer Mitteleuropas, 3. Supplementband. Goecke & Evers, Krefeld p. 17-141
- KUHNT, P. 1912: Illustrierte Bestimmungs-Tabellen der Käfer Deutschlands — Stuttgart Sprösser & Nägele, Stuttgart, pp. 1138
- MOHR, K. H. 1966: 88. Familie: *Chrysomelidae* — in: FREUDE, H., HARDE, K. W. UND LOHSE, G. A. (eds.): Die Käfer Mitteleuropas, 9. Goecke & Evers, Krefeld p. 95-280
- MÓRA, A., és CSABAI, Z. 2002: Adatok a Dél-Alföld tegzesfaunájához (*Trichoptera*). — Folia Hist.-nat. Mus. Matr. 26: 00-00 (in print)
- MÓRA, A., CSABAI, Z. és MÜLLER, Z. 2002: Makroszkópikus vízi gerinctelenek faunisztikai vizsgálata a Körös-Maros Nemzeti Park területén (*Odonata; Coleoptera: Hydradephaga, Palpicornia; Trichoptera*). — A Pusztá 2001: 00-00 (in print).
- REID, C. A. M. 1995: A cladistic analysis of subfamilial relationship in the *Chrysomelidae* (sensu lato) (*Chrysomeloidea* - in: Pakaluk and Slipinski: Biology, Phylogeny, and Classification of *Coleoptera*. Papers Celebrating the 80th Birthday of Roy A. Crowson. Muzeum i Instytut Zoologii PAN, Warszawa p. 559-631
- ROZNER 1992: A Bakony-hegység levélbogarainak (*Coleoptera: Chrysomelidae*) állatföldrajzi vizsgálata. — Folia Mus. Hist.-nat. Bakonyiensis 11. p. 151-166.
- SEENO, T. N., WILCOX, J. A., 1982: Leaf beetle genera (*Coleoptera: Chrysomelidae*). Entomography, 1: 1-221. pp.
- SOUTHWOOD, T.R.E. 1984: Ökológiai módszerek különös tekintettel a rovarpopulációk tanulmányozására — Mezőgazdasági Kiadó, Budapest pp. 315
- VIG, K. 1996: A nyugat-magyarországi-peremvidék levélbogár faunájának alapvetése — Praenorica Folia historico naturalia 3. pp. 178